

RAZVOJ DIGITALNIH GRADOVA U HRVATSKOJ

Marina Mirković

Tehnička škola Požega

marina.mirkovic@po.t-com.hr

098/9600983

Digitalni grad predstavlja oblik informacijskog prostora koji se odnosi na određeni fizički prostor u gradu. Digitalni gradovi pokrivaju široko područje digitalnih mreža i aplikacija koje omogućuju razne aspekte socijalnog i ekonomskog života u gradovima. Izgradnjom digitalnog grada lokalna samouprava može ostvariti brojne prednosti kao što su: smanjenje troškova gradske uprave, povećanje zadovoljstva i kvalitete života građana, osiguranje velikog broja sadržaja i usluga za građane i poslovne subjekte, ubrzanje ekonomskoga razvoja grada, povećanje opće sigurnosti i zaštite građana.

Budući da je Internet glavna pokretačka snaga informacijskog društva, potrebno je povećati njegovo korištenje, odnosno učiniti ga dostupnim svakom građaninu, u svakom domu, školi, poduzeću i državnoj upravi. To se može postići povećanjem širine pojasa pristupa, smanjenjem cijene usluga i povećanjem sigurnosti korištenja Interneta. Istovremeno je potrebno raditi i na uvođenju novih aplikacija i stvaranju digitalnih sadržaja, kao i stimulirati razvoj elektroničkog rada i trgovine.

Nove usluge temeljene na video i IPTV tehnologiji značajno povećavaju zahtjeve na kapacite u pristupnoj mreži. Danas, sve više operatora nudi usluge koje uključuju: pristup Internetu, IPTV i glasovnu uslugu. Većina današnjih izgrađenih širokopojasnih mreža u Europi podržava kapacitete prijenosa do 20 Mbit/s. U bliskoj budućnosti prosječno kućanstvo zahtijevati će minimalno 100 Mbit/s. Nužna je izgradnja nove generacije pristupnih mreža koja se temelji na optičkoj infrastrukturi.

Pristup optičkim vlaknima (FTTH – Fiber To The Home) je tip komunalne infrastrukture koja, kao i ostale komunalne infrastrukture, zahtijeva značajna početna ulaganja koja će biti isplativa za nekoliko godina. Tvrtka Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb nudi FTTH rješenja koja su pogodna za različite poslovne modele, a može zadovoljiti potrebe različitih operatora kao što su mrežni operatori, komunikacijski operatori, davatelji usluga i regulatorna tijela. Mrežnim i komunikacijskim operatorima Ericsson nudi potpuno rješenje za pasivnu infrastrukturu koje uključuje dizajn i izgradnju mreže te usluge integracije, projektiranja, sve usluge potrebne za uspostavu mreže, od konzultantskih usluga do dizajna mreže, svu potrebnu aktivnu opremu, sustav za poslovnu podršku i sustav za održavanje i upravljanje mrežom.

Mnogi gradovi diljem svijeta već su implementirali "pametnu" tehnologiju i započeli s ulaganjem u budućnost. Moderne ICT tehnologije sve više ulaze u svakodnevni život. Njihovim korištenjem znatno se smanjuju troškovi, snižava stopa kriminala (kamere koje vide i dokazuju prekršaje), bolje je regulirano parkiranje, noćni život, lociranje hotela, restorana, službenih vozila, ali i sve je manje gužvi, manje prometa pa tako i manje zagađenja. Umjesto ulaganja novca u rješavanje problema ulaže se u preventivu, odnosno tehnologiju.

U stvaranju pretpostavki za pametni, digitalni grad u Republici Hrvatskoj najviše su postigli Rijeka, Varaždin i Opatija, a u razvoju ih prate Zagreb, Split i Osijek.

Grad Rijeka prvi je prepoznao važnost i korisnost primjene ICT tehnologija u optimizaciji i automatizaciji svakodnevnih aktivnosti, ali i komunikaciji s građanima. Modernizaciju svih tijela gradske uprave vodi Zavod za informatičku djelatnost, čiji je krajnji cilj stavljanje svih raspoloživih ICT tehnologija i rješenja u službu građana i poduzetnika Rijeke. Gradonačelnik Rijeke koristi elektronički potpis za objavljivanje rasporeda i dnevnog reda sjednica gradskog vijeća, 15 km samostalno postavljenih optičkih kabela povezuje 31 tijelo gradske uprave. Riječanima je jedinicima dostupna objedinjena naplata troškova stanovanja. Riječki učenici od 1. razreda osnovne škole uče osnove informatike, u sedam riječkih osnovnih škola (12 razreda) roditeljima je omogućena dvosmjerna komunikacija s nastavnicima. Grad se brine o besplatnom informatičkom opismenjavanju građana treće životne dobi i nezaposlenih. Na web portalu grada postavljen je multimedijalni portal mojarijeka.hr, službeni portal Grada Rijeke kojemu je cilj privlačenje mlađe publike i integracija svih gradskih servisa.

Rijeka je članica Udruženja europskih digitalnih gradova "TeleCities", međunarodnom udruženju europskih gradova odnosno gradskih uprava koje se koncentriraju na urbanistički razvoj grada primjenom informacijskih i telekomunikacijskih tehnologija. Udruga obuhvaća više od 120 europskih gradova među kojima su Genova, Helsinki i Beč.

Varaždin je osigurao telekomunikacijsko povezivanje svih gradskih lokacija, ustanova, trgovačkih društava i komunalnih poduzeća. Njihovim spajanjem na jedinstvenu mrežu Varaždin je ostvario značajnu uštedu, a slično će biti i s e-sjednicama koje će se uskoro početi održavati uz pomoć aplikacije koju gradu nudi Metronet. Uz to, u gradu je organizirana besplatna informatička edukacija za sve zainteresirane građane, a najavljeno je i pružanje usluga građanima od strane Metroneta.

Grad Opatija preko projekta e-Opatija koji sadrži više od 20 potprojekata informatičke i komunikacijske modernizacije unutar i izvan gradske uprave, razvija svoje elemente interaktivne inteligentne zajednice. Osnovni element projekta je razvoj Opatijskog optičkog prstena koji će omogućiti video-konferencije i objedinjenu komunikacijsku mrežu javnog sektora. Unaprijeđen je Geografsko-informacijski sustav (GIS) Grada, šire se zone besplatnog bežičnog Interneta, završena je izobrazba zaposlenih u Gradu radi stjecanja ECDL diplome.

Zagreb putem tvrtke "Digitalni grad" koja je u gradskom vlasništvu, razvija novu digitalnu komunikacijsku mrežu temeljenu na optičkim vezama koja će u svaki zagrebački stan dovesti tehnologiju koja omogućava vrhunske telekomunikacijske usluge, omogućiti razvitak novih i dosad nepoznatih servisa.

Brojne inovacije izmjeniti će gradove u budućnosti. Sustavi zdravstvene zaštite, pametni promet i pametne energetske mreže omogućiti će pretvorbu gradova u pristupačne, dinamične i napredne zajednice.